

Magenta Consulting
Columna 86 street,
3rd floor MD-2012,
Chisinau,
Republic of Moldova
Tel: +373 22 854384
www.consulting.md

magentaconsulting

ESOMAR
member

STUDIU PRIVIND ANALIZA PROBLEMELOR CU CARE SE CONFRUNTĂ ADOLESCENȚII LGBT+ DIN REPUBLICA MOLDOVA

**PREGĂTIT PENTRU: TERRE DES HOMMES MOLDOVA
IMPLEMENTAT DE: S.C. MAGENTA CONSULTING S.R.L.**

FEBRUARIE, 2022

Dumitru Slonovschi

General Director
E-mail: d.slonovschi@consulting.md
Tel: +373 79467559

Confidential

The methodology presented in this document is the property of Magenta Consulting SRL, and thus cannot be transmitted to any other consulting company or used for developing a Request for Proposal by any other company than Magenta Consulting.

All Rights Reserved. © 2014 Copyright Magenta Consulting SRL

Cuprins:

REZUMAT	3
i.1 Scopul studiului.....	6
i.2 Metodologia aplicată.....	6
CAPITOLUL I: REZULTATELE STUDIULUI PRIVIND DIFICULTĂȚILE CU CARE SE CONFRUNTĂ ADOLESCENȚII DIN COMUNITATEA LGBT+	7
1.1 Dezvăluirea orientării sexuale / identității de gen.....	7
1.2 Relația adolescenților LGBT+ cu familia	8
1.3 Interacțiunea adolescenților LGBT+ cu școala și semenii	9
1.4 Dificultățile întâlnite de adolescenții LGBT+ în spațiul public și opinia despre poliție.....	11
1.5 Utilizarea serviciilor sociale și serviciilor organizațiilor	13
1.6 Utilizarea serviciilor medicale	14

REZUMAT

Scopul acestui studiu a fost determinarea problemelor cu care se confruntă adolescenții LGBT+ din Republica Moldova și a răspunsului pe care îl dă sistemul de protecție din RM la aceste probleme.

În acest sens, au fost realizate 2 Focus grupuri și 12 interviuri aprofundate cu adolescenți LGBT+ cu vârsta de 15 – 19 ani.

Discuțiile au avut loc în perioada 25 noiembrie 2021 – 28 ianuarie 2022.

Majoritatea adolescenților intervievați au afirmat că au dezvăluit orientarea lor sexuală/ identitatea lor de gen unui cerc restrâns de persoane – cel mai des, prietenilor apropiați, altor tineri LGBT+, fraților sau surorilor, părinților. În mare parte, respondenții afirmă că se simt în siguranță să-și exprime orientarea sexuală/ identitatea de gen cu prietenii care fac parte din comunitatea LGBT+.

În ceea ce privește relația și interacțiunea cu familia, intervievații au menționat într-o măsură mai mare că au relații neutre sau distante cu părinții. Principalele probleme în relaționarea cu familia indicate de către adolescenții care au participat la discuție sunt reticenta de dezvăluiri părinților orientarea sexuală/ identitatea de gen și părerea negativă față a părinților de comunitatea LGBT+. Majoritatea respondenților au menționat că părinții lor nu cunosc despre orientarea lor sexuală/ identitatea lor de gen. Deși părerea părinților respondenților despre comunitatea LGBT+ este divizată, atitudinea majorității este negativă. Totodată, unii adolescenți au declarat că un părinte sau un membru al familiei (soră, frate, bunica) au o atitudine de susținere și acceptare față de ei.

O mare parte a respondenților au menționat că nu au fost vreodată agresați sau amenințați de către membrii familiei din cauza orientării sexuale/ identității de gen. În același timp, o parte dintre adolescenți au afirmat că au fost supuși amenințărilor sau agresiunilor în familie. Aproape toți dintre cei care au participat la discuții au auzit despre cazuri în care copii/ adolescenții LGBT+ sunt supuși violenței psihologice, psihice, economice în familie. Câțiva respondenți au menționat că au întrerupt relația cu părinții odată ce au atins majoratul sau că planifică să o întrerupă odată ce finalizează școala și își pot asigura independența financiară.

Majoritatea persoanelor intervievate au declarat că orientarea sexuală și identitatea de gen sunt discutate puțin la școală. Experiența cu părerea despre persoanele LGBT+ în rândul colegilor este divizată, unii respondenți menționând că majoritatea colegilor sunt toleranți sau neutri, iar alții au indicat că majoritatea colegilor au o părere negativă față de persoanele LGBT+. Spre deosebire de opinia care există în rândul colegilor, respondenții afirmă că majoritatea profesorilor au sau au expus opinii negative despre persoanele LGBT+. În același timp, o parte din respondenți au relatat că în școala lor există profesori cu o opinie neutră sau susținătoare față de LGBT+.

Se pare că adolescenții LGBT+ pot fi hărțuiți de colegi atât în cazul în care au dezvăluit orientarea sexuală/ identitatea de gen, cât doar dacă adolescenții „par să fie” persoane LGBT+. Majoritatea respondenților cunosc despre situații în care adolescenții LGBT+ sunt amenințați și agresați verbal și fizic de către colegi de școală, iar unii respondenți au fost personal amenințați / agresați.

Majoritatea a menționat că în școala lor există psiholog, însă puțini dintre respondenți s-au adresat vreodată la acesta cu dificultăți cu care se confruntă drept persoane LGBT+. Principalele frici legate de apelarea la psihologul școlar sunt că psihologul va dezvălui orientarea sexuală/ identitatea de gen a adolescentului și că psihologul va avea o opinie negativă față de LGBT+.

Referitor la problemele legate de spațiul public, principala dificultate menționată de respondenți a fost discriminarea persoanelor LGBT+, atitudinea generală negativă, și amenințări/ violență împotriva persoanelor LGBT+. Majoritatea intervievaților au auzit despre cazuri în care persoanele LGBT+ au fost agresate în spațiul public, iar unii dintre respondenți au fost personal agresați verbal și amenințați în spații publice. În majoritatea situațiilor, persoanele nu s-au adresat la poliție. O parte

majoritară a respondenților au expus o opinie negativă față de poliție, menționând că colaboratorii poliției nu sunt toleranți față de comunitatea LGBT+. În rândul principalelor obstacole pentru adresarea la poliție sunt faptul că orientarea sexuală/ identitatea de gen trebuie dezvăluită, și va putea fi comunicată altor persoane; frica că poliția va discrimina sau ignora adresarea; frica că poliția va lua partea agresorului; lipsa unei protecții legale a persoanelor LGBT+.

Majoritatea adolescenților intervievați au beneficiat de serviciile oferite de Genderdoc-M, exprimând opinii pozitive despre interacțiunea cu organizație. În același timp, majoritatea nu s-a adresat vreodată la servicii de asistență socială și nu a auzit ca alții să apeleze la aceste servicii. Întrebați despre instituirea sau extinderea unor servicii pentru adolescenții LGBT+, respondenții au numit cel mai des informarea despre serviciile oferite de GENDERDOC-M și suportul psihologic pentru tinerii LGBT+.

În mare parte, respondenții au afirmat că nu a fost discriminați sau refuzați în acordarea serviciilor medicale. În același timp, câțiva dintre intervievați au declarat că au primit observații de la specialiștii medicali din motivul înfățișării. Adolescenții au numit cel mai des informarea despre clinici și specialiști prietenoși tinerilor și persoanelor LGBT+ drept nevoia lor legată de serviciile medicale.

Introducere

Acest studiu a fost efectuat de compania *Magenta Consulting* pentru Terre des Hommes Moldova.

Pentru copii, identificarea sau perceperea ca LGBT+, este încă una dintre cauzele majore ale agresiunii în școală, respingerea din partea familiilor lor, stigmatizarea și excluderea în cadrul comunității. În plus, lipsa de înțelegere a problemei complexe în rândul publicului larg și al autorităților publice face ca copiii și tinerii LGBT + care intră în contact cu sistemul de protecție a copilului să fie extrem de expuși victimizării ulterioare. Fără a aduce atingere recunoașterii largi în normele și standardele internaționale a libertății de violență și discriminare și a obligației care decurge asupra statelor, orientarea sexuală, expresia de gen, identitatea de gen și caracteristicile de sex (SOGIESC) nu se află încă în centrul factorilor de decizie politică și al profesioniștilor care lucrează cu copiii. O prevalență generală a narațiunilor de stereotipuri despre populația largă LGBT+ împiedică înțelegerea și acceptarea familiilor, profesorilor, membrilor comunității, educatorilor, ofițerilor de poliție și serviciilor sociale despre realitățile trăite ale persoanelor LGBT+ și despre nevoile specifice ale copiilor LGBT+ la care fiecare răspuns ar trebui să fie adaptate.

Adolescenții LGBT+ sunt deosebit de invizibili în societatea moldovenească - care poate fi deja caracterizată printr-un grad ridicat de stigmatizare și ură față de persoanele LGBT+ în general. Tinerii din adolescența deja dificilă trec printr-o cale dificilă de conștientizare de sine și acceptare, precum și corelarea acestor cunoștințe despre ei înșiși cu realitatea homofobă, bifobă și transfobă în care trăiesc.

Adolescenții LGBT+ se confruntă cu hărțuirea în școli, unde nu pot solicita ajutor psihologilor școlari sau asistenților sociali, de teamă că identitatea lor nu va fi dezvăluită, și deseori profesorii înșiși sunt portavocele homofobiei, bifobiei și transfobiei, repetând stereotipuri și prejudecăți susținute în societate de politicieni, biserica și mass-media. Adolescenții LGBT+ se găsesc în izolare socială, de teama agresiunii și violenței și deseori încearcă să-și ascundă identitatea, de teama de a nu fi „respinși”, prin urmare, de multe ori nu raportează cazuri de violență fizică, psihologică sau sexuală.

O altă problemă acută pentru adolescenții LGBT+ este respingerea în familie, violența (fizică, psihologică și economică) care vine de la părinți și rude. Mulți adolescenți sunt nevoiți să suporte violența domestică, iar cei care nu pot rezista presiunii nu au posibilitatea de a obține protecție, un loc unde să trăiască, pentru o viață decentă. O cercetare complexă „Biserică și statul” inițiată de Fundația Soros Moldova și desfășurată din august până în octombrie 2016 arată că 84% dintre respondenți nu ar accepta homosexualii să locuiască în Moldova și 97% nu ar accepta ca homosexualii să facă parte din familiile lor.

Lesbienele, gay-ii, bisexualii și persoanele trans sunt o parte integrantă a societății noastre cu drepturi și libertăți egale cu ceilalți cetățeni. Cu toate acestea, drepturile acestei categorii de cetățeni continuă să fie încălcate în Republica Moldova.

Unul din obiectivele principale ale Centrului de Informații GENDERDOC-M este să contribuie la schimbarea percepției societății a persoanelor LGBT+ și să contribuie la bunăstarea și egalitatea lor în drepturi.

i.1 Scopul studiului

Scopul studiului a fost efectuarea analizei a problemelor cu care se confruntă adolescenții LGBT+ din Republica Moldova și a răspunsului pe care îl dă sistemul de protecție din RM la aceste probleme. Pe baza datelor obținute în cadrul studiului se vor stabili direcțiile de lucru și acțiunile necesare pentru a răspunde la necesitățile și preveni problemele adolescenților LGBT+.

i.2 Metodologia aplicată

Datele prezentate în acest raport au fost colectate prin intermediul metodei calitative. Au fost realizate 2 focus grupuri și 12 interviuri aprofundate cu adolescenți LGBT+ cu vârsta de 15 - 19 ani.

Colectarea datelor cantitative a inclus următoarele etape:

Elaborarea ghidului

Ghidul de moderare a fost elaborat de către Magenta Consulting în parteneriat cu contractantul. Toate comentariile și cerințele au fost implementate.

Recrutarea participanților

Beneficiarul a realizat recrutarea participanților și semnarea acordurilor de participare cu părinții/tutorii participanților, sau cu participanții.

Colectarea datelor

Focus grupurile au fost realizate online pe platforma Google Meet, și interviurile erau organizate online sau față-în-față. Discuțiile au fost realizate în limbile română și rusă, în dependență de preferința respondenților.

Datele au fost colectate în perioada 25 noiembrie 2021 – 28 ianuarie 2022.

Analiza datelor

Datele colectate în cadrul interviurilor și focus grupurilor au fost analizate narativ.

CAPITOLUL I: REZULTATELE STUDIULUI PRIVIND DIFICULTĂȚILE CU CARE SE CONFRUNTĂ ADOLESCENȚII DIN COMUNITATEA LGBT+

Acest capitol include analiza datelor obținute în cadrul interviurilor și focus grupurilor cu adolescenții LGBT+ din Moldova.

1.1 Dezvăluirea orientării sexuale / identității de gen

În mare parte, respondenții au dezvăluit orientarea lor sexuală/ identitatea lor de gen doar unor persoane. Câteva persoane au afirmat că au dezvăluit orientarea lor sexuală/ identitatea lor de gen tuturor persoanelor cu care interacționează. Pe când majoritatea intervievaților au dezvăluit orientarea sexuală/ identitatea de gen din inițiativa proprie, unii au fost nevoiți să le dezvăluie din cauza unor circumstanțe – de exemplu, din motivul că părinții au văzut chat-ul cu iubit sau au aflat despre orientarea sexuală a adolescentului de la psihologul școlar.

Intervievații a menționat că au dezvăluit orientarea lor sexuală/ identitatea lor de gen următoarelor persoane:

- Prieteni apropiați, mai ales celor care sunt persoane LGBT+;
- Frați, surori;
- Părinți sau unul dintre părinți;
- Unor cunoscuți / colegi, pe care i-au văzut în rândul beneficiarilor Genderdoc-M;
- Colegi de clasă;

Adolescenții intervievați au declarat că se simt în siguranță să-și exprime orientarea sexuală/ identitatea de gen în următoarele contexte:

- Cu prietenii din comunitatea LGBT+
- În medii în care se discută LGBT+ „ca o caracteristică obișnuită a societății”, inclusiv în cadrul organizațiilor precum Genderdoc-M, Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor, sau lecțiilor la școală cu profesori toleranți;
- Pe rețelele de socializare. Un interviuat a afirmat că este greu să găsească tineri care să înțeleagă experiența lui, și din acest motiv crede că mulți adolescenți LGBT+ „evadează” în spațiu online.
- Cu frați, surori;
- Câteva persoane au menționat că înainte să dezvăluie orientarea sexuală/ identitatea de gen unei persoane, ei doresc să cunoască care este atitudinea față de comunitatea LGBT+ („[eu] fac un interviu – tu ce crezi despre drepturi? Tu ce crezi despre [LGBT+], etc.”). În cazul în care persoana are o atitudine neutră sau bună, atunci intervievații se simte în siguranță să vorbească despre orientarea ei sexuală;
- Câteva dintre persoanele interviuate au spus că se simt acceptate și în siguranță atunci când interacționează cu fete, deoarece le percep ca fiind mai tolerante.

1.2 Relația adolescenților LGBT+ cu familia

Deși mai des respondenții au declarat că au o relație neutră cu părinții, câțiva adolescenți spun că relațiile cu unul sau ambii părinți sunt distante sau inexistente. În ceea ce privește discuțiile despre comunitatea LGBT+ în familie, mai mulți tineri au remarcat că această temă nu se discută.

În cadrul discuțiilor au fost enunțate principalele dificultăți legate de relaționarea cu familia/ rude ai adolescenților LGBT+:

- Reticența/ frica adolescenților de a le dezvălui părinților orientarea sexuală/ identitatea de gen. Majoritatea respondenților au menționat că părinții lor nu cunosc despre orientarea lor sexuală/ identitatea lor de gen. Mai des, temerea că părinții vor afla despre orientarea sexuală/ identitatea de gen este bazată pe amenințările sau atitudinea foarte negativă expuse de părinți față de comunitatea LGBT+. O respondentă a menționat că ar dori să le spună tatălui și bunicilor despre orientarea ei sexuală, dar crede că e „mai simplu și mai bine” pentru cei din familie să nu știe.
- Părerea părinților respondenților despre comunitatea LGBT+ este divizată, fiind predominantă atitudinea negativă. Unii adolescenți au spus că unul sau ambii părinți au o atitudine neutră, sau, mai rar, acceptantă. Un respondent a menționat că părinții lui nu au o părere definită despre comunitatea LGBT+. În majoritatea cazurilor, persoanelor intervievate au afirmat că părinții / familia lor sunt homofobi.
- Neacceptarea din partea familiei sau reacții negative la dezvăluirea orientării sexuale / identității de gen. Conform spuselor unei respondente, atunci când i-a dezvăluit mamei orientarea sexuală, mama a avut inițial o atitudine vădit înțelegătoare, însă mai târziu, mama a comunicat că este împotriva relațiilor cu parteneri de același gen. Un alt intervievat afirmă că doar unul dintre părinți a spus că este susținător și îi acceptă identitatea, iar cu celălalt părinte relația a devenit mai distantă după ce i-a dezvăluit identitatea de gen („[mama] câteodată îi spune – de ce nu te porți normal? Toți colegii tăi nu te plac din cauza asta”). Câțiva respondenți au relatat că au încetat să aibă vreun contact cu membrii familiei după ce și-au dezvăluit orientarea sexuală.
- Informare insuficientă despre orientare sexuală/ identitate de gen în rândul părinților și generațiilor în vârstă. Unii adolescenți au relatat situații în care părinții lor au expus părerea că orientarea sexuală / identitatea de gen pot fi „tratate” și schimbate. Un intervievat a comunicat că părinții lui sunt de opinia că orientarea lui sexuală este „o fază” din cauza lipsei de afecțiune și că ei uneori îl întreabă dacă „încă nu și-a găsit o fată”.
- Relația tensionată cu familia și senzația că „există un secret”, atunci când respondenții nu au dezvăluit familiei orientarea sexuală / identitatea de gen. Aceasta determină ca unii adolescenți LGBT+ să ascundă de la părinți gesturile, comportamentul și prietenii („apar întrebări de gen: unde ți-i prietena, când faci nunta. Relațiile sunt mai tensionate, fiindcă vreau să evit aceste întrebări, și altă metodă decât prin evitarea comunicării la moment nu găsesc”).
- Violența domestică;
- Presiunea conformării așteptărilor părinților referitor la căsătorie / relații heterosexuale sau norme sociale cisgen;
- Încurajarea din partea unor părinți a „ascunderii” orientării sexuale / identității de gen. Un respondent a relatat că părinții lui se tem de siguranța lui și încearcă să-i păstreze orientarea sexuală ascunsă „până nu va fi diferită situația [cu acceptarea LGBT+] sau până nu voi fi într-un loc sigur.”

Pe de altă parte, câțiva respondenți au afirmat că un părinte sau un membru al familiei (soră, frate, bunica) au o atitudine de susținere și acceptare față de ei. Un respondent a comunicat că a dezvăluit sorei orientarea lui sexuală ca „să am măcar o persoană care poate să mă înțeleagă și să pot să mă

adresez la ea”. O interviuată a relatat că atunci când fost în vizită la bunică care locuiește în Israel, au mers împreună la festival Pride local.

Majoritatea interviuaților au declarat că nu au fost vreodată agresați sau amenințați de către membrii familiei din cauza orientării sexuale/ identității de gen. O parte dintre adolescenți au afirmat că au fost sau sunt supuși agresiunii sau amenințării în familie, iar aproape toți respondenții au auzit despre cazuri în care copii/ adolescenții LGBT+ sunt supuși violenței psihologice, psihice, economice. Următoarele tipuri de abuz au fost menționate:

- Microagresiune;
- Violență verbală;
- Violență fizică;
- Amenințări că părinții vor înceta susținerea financiară. O tânără interviuată a menționat că mama ei își manifestă dezaprobarea față de LGBT+, invocă motive religioase și amenință cu încetarea susținerii financiare. În astfel de situații, respondentă susține că preferă să se distanțeze de mama, și să nu ia personal lucrurile.
- Încercări de a-i „trata” pe adolescenții LGBT+. Au fost expuse situații în care părinții stropesc copiii lor LGBT+ cu apă sfințită. O altă situație a fost că un adolescent LGBT+ a fost impus de părinți să meargă la psihiatru și să efectueze anumite analize medicale („credeau că homosexualitatea poate fi tratată”).
- Unor adolescenți le-au fost luate telefoanele și calculatoarele, pentru a nu putea comunica cu prietenii LGBT+;
- O respondentă a povestit că părinții o amenințau că o vor omorî și nu-i permiteau să iasă din casă. Respondenta a apelat fratele ei care a venit împreună cu poliția ca să o elibereze pe respondentă.
- O respondentă a auzit despre o situație în care părinții au încercat să constrângă pe fiica lor LGBT+ să aibă relații sexuale cu băieți;
- Un respondent a menționat că a auzit cum bunica l-a acuzat pe tatăl lui ca fiind vinovat de „alegerea identității de gen” a respondentului și l-a amenințat pe tatăl că va depune o plângere la primărie.

Întrebați despre reacția lor față de comportamente negative din partea familiei, mai multe persoane interviuate au afirmat că de obicei ignoră aceste amenințări sau, mai rar, se ceartă cu familia. Câțiva respondenți au menționat că au întrerupt relația cu părinții odată ce au atins majoratul sau că planifică să o întrerupă odată ce finalizează școala și își pot asigura independența financiară. O respondentă a menționat că are un prieten care a decis să-și „retragă” dezvăluirea despre orientare sexuală, ca să nu fie lipsit de loc de trai. La fel, o altă respondentă a relatat că o cunoscută LGBT+ a fugit de acasă din motivul că era abuzată fizic și psihologic de părinți. Adolescenta s-a adresat cu ajutorul specialiștilor Genderdoc-M la poliție, ulterior având loc ședință de judecată, și acum adolescenta locuiește cu bunica ei.

1.3 Interacțiunea adolescenților LGBT+ cu școala și semenii

Mai des, respondenții au spus că orientarea sexuală și identitatea de gen sunt discutate puțin între colegi. În același timp, experiența cu părerea despre persoanele LGBT+ în rândul colegilor este divizată. O parte din interviuați au remarcat că majoritatea colegilor sunt susținători a comunității LGBT+ sau au o părere neutră. În același timp, unii respondenți afirmă că în școala lor majoritatea colegilor au o părere negativă față de persoanele LGBT+. Aproape toți respondenții au raportat că există cel puțin câțiva colegi cu opinii foarte negative față de LGBT+. Interviuații au subliniat că există diferențe între atitudinea elevilor în dependență de mediu și nivelul de învățământ – a fost expusă opinia că elevii în școlile din oraș și cei la etapa de liceu/ colegiu sunt mai acceptanți față de comunitatea LGBT+.

Majoritatea adolescenților intervievați au afirmat că n-au dezvăluit orientarea lor sexuală/ identitatea lor de gen tuturor colegilor, ci doar colegilor cu care prietenesc. Câțiva respondenți au menționat că nu au dezvăluit orientarea lor sexuală / identitatea de gen nimănui dintre colegi. Respondenții care nu au dezvăluit orientarea lor sexuală colegilor afirmă că au frica că vor fi excluși și ignorați de colegi, și că vor fi agresați și hărțuiți. Pe de altă parte, o intervievată consideră că colegii ei nu ar exclude-o din grup, chiar dacă ar afla despre orientarea ei sexuală. Câteva dintre persoanele intervievate afirmă că au dezvăluit colegilor de clasă/ profesorilor orientarea lor sexuală.

Se pare că adolescenții LGBT+ pot fi hărțuiți de colegi atât în cazul în care adolescenții au dezvăluit orientarea sexuală/ identității de gen, cât și în situații în care adolescenții „par să fie” persoane LGBT+. Dificultățile cu care respondenții s-au ciocnit în interacțiunea cu colegii:

- O parte dintre respondenți au menționat că au fost supuși unor comportamente negative din partea colegilor. Majoritatea au fost personal sau cunosc despre situații în care adolescenții LGBT+ sunt amenințați și agresați verbal și fizic de către colegi de școală.
- Unii respondenți gay au menționat că se simt în particular respinși de colegii băieți heterosexuali pentru modul în care vorbesc sau se comportă.
- O respondentă a menționat că a fost hărțuită de un coleg de școală care este și el persoană LGBT+; acesta spunea că se îndoiește de „veridicitatea” orientării ei sexuale.
- Unul dintre adolescenții intervievați a relatat că a fost amenințat de către colegii lui, însă un cunoscut a reușit să-i convingă pe agresori să înceteze.

Drept răspuns la situațiile în care au fost amenințați sau agresați, se pare că mai des adolescenții LGBT+ aleg să ignore aceste comportamente („drept răspuns” a fost meditație, să mă împac cu această „informație”), să evite să iasă în evidență sau să schimbe școala.

Comunitatea LGBT+ este rareori discutată între colegi și profesori; dacă este discutat acest subiect, mai des în context negativ. În general, respondenții cred sau cunosc că profesorii au părere negativă față de comunitatea LGBT+. O parte din respondenți au comunicat că au avut situații în care profesorii în cadrul lecțiilor exprimau păreri negative și discriminatorii față de comunitatea LGBT+:

- Expunerea în procesul educativ a opiniilor că persoanele LGBT+ sunt „perverși”, „bolnavi”, „periculoși”. Un respondent a menționat că o profesoară la lecții a observat că 2 băieți se privesc și a comentat că „părinții voștri vor nepoți, nu relații între același sex”.
- O profesoară nu permitea două fete să stea în aceeași bancă, și nu începea lecția, până acele fete nu erau separate și stăteau fiecare cu câte un băiat.
- Unul dintre respondenți a remarcat că este criticat și primește observații de la profesori pentru modul în care se îmbracă.
- Un respondent a afirmat că a depus o plângere la Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității împotriva profesoarei care în cadrul lecției a exprimat de mai multe ori opinii discriminatorii față de comunitatea LGBT+.
- Un respondent transgen a comunicat că a încercat odată să se mute în altă școală, dar a fost refuzat pentru că profesorii nu și-au dorit să-și asume „responsabilitatea pentru siguranța lui”.

Pe de altă parte, unii respondenți au relatat că în școala lor există 1-2 profesori cu o opinie neutră sau susținătoare față de LGBT+, iar o respondentă a menționat că majoritatea profesorilor în școala ei au o astfel de opinie. Unii respondenți au menționat că au avut discuții cu profesori la lecții de educație civică, orele clasei. Un respondent a relatat că poate vorbi cu o profesoară în afara lecțiilor, și ea îl susține. O intervievată a menționat că la o lecție de educație civică, profesorul a spus că genul poate fi schimbat, fapt care i-a creat respondentei impresia că profesorul ar fi tolerant față de comunitate LGBT+.

O respondentă a remarcat că ea este persoana care des inițiază dialogul între colegi și profesori despre comunitatea LGBT+, și crede că implicarea ei a dus la schimbarea spre bine a părerilor în școală. Adolescența spune că prin implicarea în Consiliul Școlar are platforma necesară ca să discute teme precum educația sexuală, comunitatea LGBT+, modul de exprimare a tinerilor prin intermediul înfățișării. Pe când la început profesorii se opuneau organizării discuțiilor la subiectul LGBT+, în urma susținerii și implicării altor elevi în aceste discuții, respondenta spune că a observat o îmbunătățire a atitudinii în rândul elevilor și profesorilor față de LGBT+.

Majoritatea respondenților au menționat că în școala lor există psiholog, însă puțini dintre ei s-au adresat vreodată la acesta cu dificultăți cu care se confruntă drept persoane LGBT+. Dintre acei care s-au adresat la psihologul școlar, în mare parte au fost satisfăcuți de ajutorul psihologului. În ceea ce privește deschiderea psihologilor școlari, percepută de către respondenți, adolescenții au avut păreri diferite. O parte dintre respondenți afirmă că psihologul școlar este sau, cel puțin, pare deschis și susținător. A fost enunțată opinia că adolescenții nu au suficientă încredere în psiholog sau adulți, în general, ca să discute despre orientare sexuală / identitate de gen cu ei. Unele persoane afirmă că nu s-au adresat la psiholog din motivul că nu au întâmpinat greutăți. Un respondent crede că psihologul școlar nu are destulă autoritate în cadrul școlii pentru a putea vorbi și a fi ascultat la subiecte despre comunitatea LGBT+. Unii afirmă că psihologul școlar este „de formă” și nu este implicat în viața adolescenților. Câteva persoane au fost de opinia că psihologul școlar ar avea aceeași atitudine negativă față de LGBT+ ca și profesorii, chiar dacă nu cunosc aceasta cu siguranță („este o doamnă în vârstă, și nu cred să fie cu o opinie pozitivă [față de LGBT+]”).

Respondenții au indicat principalele frici legate de apelarea la psihologul școlar:

- Dezvăluirea orientării sexuale/ identității de gen părinților, profesorilor, colegilor adolescentului;
- Psihologul va avea o opinie negativă față de LGBT+ și nu va fi susținător;
- Lipsa informării despre orientarea sexuală/ identitatea de gen;
- Timiditatea, bariera de a vorbi cu psihologul („este complicat ca să comunic, [...] pur și simplu din gură nu ies aceste cuvinte”);
- Psihologul va încerca „să-i schimbe” pe adolescenți.

În cadrul discuțiilor, un respondent la fel a menționat o problemă legată de infrastructura școlilor - lipsa toaletelor unisex.

Pe lângă interacțiunea cu semenii la școală, unele persoane intervievate au menționat că au dificultăți în găsirea persoanelor pentru relații, dar și a locurilor în care să se poată întâlni. Unii adolescenți afirmă că există puține persoane pe care le știu că sunt parte a comunității LGBT+. O respondentă a comunicat că unii parteneri percep bisexualitatea ei ca o amenințare și un motiv pentru gelozie. La fel, adolescenții LGBT+ pot avea frica să facă cunoștință cu persoane online – un respondent au povestit despre cazuri în care persoanele LGBT+ sunt atacate la întâlnirile stabilite cu persoane cu care au făcut cunoștință pe grupuri online („nu m-aș simți în siguranță pe site-urile matrimoniale din Moldova, deoarece este mereu riscul că voi da peste cineva rău și eu nu aș putea să raportez asta la poliție”).

1.4 Dificultățile întâlnite de adolescenții LGBT+ în spațiul public și opinia despre poliție

Adolescenții intervievați au menționat că există următoarele dificultăți legate de spațiul public:

- Discriminarea persoanelor LGBT+, atitudinea generală negativă, și amenințări și cazuri de violență împotriva persoanelor LGBT+. Câteva dintre persoanele intervievate au spus că se abțin să contrazică părerile negative față de LGBT+, din cauza fricii că ceilalți își vor da seama că respondentul face parte sau susține comunitatea;

- Reacții negative față de persoane cu o înfățișare care se deosebește de majoritate (păr colorat, accesorii, îmbrăcăminte, etc.). Un respondent transgen consideră că nu a fost agresat vreodată în public din motivul că înfățișarea și modul în care se prezintă nu sugerează faptul că face parte din comunitatea LGBT+.
- Adolescenții LGBT+ nu pot manifesta în spații publice comportamente de afecțiune față de parteneri. O respondentă comunicat că a fost abuzată atunci când se ținea de mână cu o prietenă;
- Lipsa protecției legale de violență pe motiv de ură;
- Adresarea incorectă (prenume, nume incorecte) către persoanele transgen;
- Pentru persoane transgen, procesul de trecere a comisiei și schimbare a actelor de identitate este foarte dificil, iar necorespunderea cu prenumele din acte generează posibilitatea refuzului adolescentului în admiterea la instituție de învățământ;
- Angajarea în câmpul muncii este una dificilă din frica de a nu fi identificat ca persoană LGBT și de a fi discriminat;
- Hărțuirea în mediul online;
- Unele persoane manifestă curiozitate excesivă despre viața personală a adolescenților, ceea ce este neplăcut pentru respondent;
- Unii respondenți au menționat că au anxietate, stări depresive și alte stări emoționale negative, gânduri suicidale. Un respondent a comunicat că știrile despre incidente de violență împotriva persoanelor LGBT+ îi creează anxietate „că ceva se poate întâmpla [cu mine]”;
- A fost expusă opinia că fetele LGBT+ sunt agresate mai rar din motivul orientării sexuale / identității de gen, decât băieții;

Majoritatea respondenților cunosc sau au auzit despre situații în care persoanele LGBT+ au fost agresate în spațiul public, iar unii dintre respondenți au fost personal agresați verbal și amenințați în spații publice. În majoritatea situațiilor relatate, persoanele nu s-au adresat la poliție. Se pare că atunci când persoanele LGBT+ se adresează la poliție, ei vor ascunde că amenințările sau agresiunea au fost din motivul orientării sexuale / identității de gen. O respondentă a povestit că un prieten a fost bătut de persoane care știau despre orientarea lui sexuală, iar când s-a adresat părinților și poliției, a menționat că a fost bătut din motivul că persoanele au încercat să-l jefuiască.

Opinia tinerilor LGBT+ despre poliția din Moldova este divizată. Unii respondenți afirmă că atitudinea poliției față de persoanele LGBT+ depinde de convingerile personale ale colaboratorului, și că în rândul ofițerilor unele persoane sunt profesioniste, iar unele – discriminează persoanele LGBT+. Totodată, majoritatea au enunțat o părere negativă față de poliție, menționând că colaboratorii poliției nu sunt toleranți față de comunitatea LGBT+.

Câțiva respondenți au auzit despre situații când ofițerii de poliție hărțuiau persoane LGBT+. O respondentă a menționat că a fost prezentă la un eveniment cu un steag al comunității LGBT+, și câțiva colaboratori a poliției s-au apropiat și le-au acuzat că fac propagandă. Totodată, câteva persoane au povestit despre interacțiuni pozitive cu poliția. O persoană intervievată cunoaște despre o situație în care un tânăr LGBT+ a mers la o întâlnire stabilită pe online, dar odată ce a văzut că la întâlnire s-au prezentat câțiva bărbați necunoscuți, s-a adresat la poliție; poliția a reacționat și a soluționat situația, persoanele vinovate achitând și pagubă morală. Într-o altă situație, poliția a reacționat la apelul despre faptul că o adolescentă LGBT+ a fost închisă în casă, și au eliberat-o.

Unii respondenți afirmă că nu au auzit de cazuri de discriminare din partea poliției, acest lucru însă fiind datorat faptului că persoanele din comunitatea LGBT+ din Moldova nu se afișează în public.

Principalele frici/ obstacolele pentru adresare la poliție menționate de intervievați au fost următoarele:

- Orientarea sexuală / identitatea de gen a persoanei va fi comunicată altor, inclusiv familiei, prietenilor, etc. Aceasta este frica principală enunțată de către majoritatea respondenților.
- Poliția nu va rezolva situația și va ignora adresarea;
- Adolescenții fi criticați, ridiculizați, discriminați de către colaboratorii poliției;
- Poliția ar putea lua partea agresorului - „полиция скажет: вам так и надо, вы нелюди”;
- „am auzit despre faptul că dacă bărbații gay sunt cumva violați sau agresați, sau chiar și în familie dacă ei sunt agresați, atunci poliția e de părere că au fost agresați pe bună dreptate”;
- Adolescenții ar putea să nu fie crezuți;
- Persoanele LGBT+ nu sunt protejate legal;
- Situația s-ar putea agrava;
- Lipsă de încredere față de instituție.

1.5 Utilizarea serviciilor sociale și serviciilor organizațiilor

Majoritatea adolescenților intervievați au beneficiat de serviciile oferite din partea Genderdoc-M. Respondenții care au interacționat cu Genderdoc-M au exprimat opinii pozitive despre accesibilitatea serviciilor și interacțiunea cu psihologul. Câteva respondente afirmă că a apelat la un psiholog din Centru de Sănătate Prietenos Tinerilor și Centrul Neovita, și că a fost o experiență pozitivă, fiind satisfăcuți de specialiștii din aceste centre.

Majoritatea adolescenților LGBT+ intervievați nu s-a adresat la servicii de asistență socială, și nu cunosc situații în care alți adolescenți să apeleze la aceste servicii. Obstacolele invocate de adolescenții LGBT+ în solicitarea ajutorului din partea serviciilor de asistență socială sunt:

- Lipsa de încredere
- Frica de părinți
- Frica de a fi judecat
- Frica adolescentului că va fi plasat în orfelinat

Unul dintre adolescenți a menționat că a apelat la linia verde pentru prevenirea suicidului, atunci când simțea că ar putea comite suicid.

După părerea intervievaților, ar trebui să existe sau să fie extinse următoarele servicii pentru adolescenți LGBT+:

- Informarea despre serviciile Genderdoc-M. O intervievată crede că adolescenții LGBT+ nu sunt informați despre existența serviciilor și locul unde pot beneficia de consiliere pentru dificultățile cu care se confruntă („nu m-am gândit la această posibilitate, și [înainte] nici nu știam că există posibilitate [de a se adresa pentru consultare sau consiliere]”);
- Susținere psihologică pentru adolescenții LGBT+ („îți pare că majoritatea oamenilor în Moldova, dacă nu toți, sunt împotriva ta”). Totodată, un respondent a specificat că nu s-ar adresa niciodată la psihologii din Moldova din lipsă de încredere;
- Evenimente (proiecție de film, jocuri sociale) în cadrul cărora adolescenții să poată socializa („ca să ne dăm seama că nu suntem singuri”);
- Educația sexuală și discuții/ ședințe despre comunitatea LGBT+ în cadrul instituțiilor de învățământ pentru informarea corectă a tinerilor. O respondentă a afirmat că în trecut nu a știut cum să interpreteze confuzia legată de orientarea sa sexuală, și credea că are o deviere;
- Adăpost pentru adolescenții/ tinerii care au fost lipsiți de locul de trai;
- Existența a mai multor organizații care s-ar putea implica în apărarea drepturilor persoanelor LGBT+, în special în regiunea transnistreană.

- O respondentă este de părere că, în mediul rural accesul la informații și organizații care susțin comunitatea LGBT+ este foarte jos;
- Existența unui ajutor tinerilor LGBT+ în găsirea unui loc de muncă, astfel ca tinerii să-și asigure independența financiară;
- Informarea despre drepturile și legislația legată de situații de abuz;
- Existența a evenimentelor precum Queer Voices. Un respondent a menționat că s-a bucurat de eveniment și că astfel de evenimente „îi dau speranță”;

În același timp, unii adolescenți au menționat că este necesară instituirea unor servicii care s-ar referi la părinții și profesorii: încurajarea adresării părinților la psiholog și organizarea trainingurilor pentru profesorii cu scop de informare despre persoanele LGBT+.

1.6 Utilizarea serviciilor medicale

În mare parte, respondenții au afirmat că nu a fost discriminați sau refuzați în acordarea serviciilor medicale. Totodată, câțiva dintre intervievați au afirmat că au fost tratați diferit și că au primit observații din motivul înfățișării (îmbrăcăminte, coafură, tatuaje) – „au comentat de multe ori că arăt ca o fată, că am părul prea lung sau sunt îmbrăcat necorespunzător”. Un respondent transgen a relatat că de fiecare dată când merge la medicul de familie, acesta îi ignoră identitatea, fapt ce îl determină să evite adresarea la medic.

Părerea despre posibilitatea discriminării persoanelor LGBT+ din partea specialiștilor medicali au fost divizate. Unii respondenți sunt de părerea că specialiștii medicali ar discrimina persoanele LGBT+, în special persoanele trans, și ar refuza să se adreseze corect sau să acorde servicii medicale. Alți intervievați cred că persoanele LGBT+ nu vor fi discriminate de către specialiștii medicali. Un respondent afirmă că orientarea sexuală ar putea fi dezvăluită dacă ar discuta cu un medic despre HIV, dar nu crede că medicul ar refuza să trateze persoana pe motiv de orientare sexuală.

Adolescenții intervievați au enumerat nevoile lor legate de servicii medicale:

- Informare despre clinici și specialiști prietenoși tinerilor și persoanelor LGBT+. În mare parte, respondenții au fost de opinia că informarea despre specialiștii medicali prietenoși LGBT+ ar influența mai mulți adolescenți LGBT+ să apeleze la servicii medicale. Un respondent transgen a solicitat de la Genderdoc-M informații despre clinice care sunt prietenoase cu persoanele LGBT+, astfel găsiind un doctor a putut să-i ofere terapia hormonală;
- Dificultăți în accesarea serviciilor medicale fără părinți, în cazul în care adolescentul este minor.
- Servicii medicale pentru adolescenții socio-economic vulnerabili;
- Pregătire specială a medicilor-ginecologi legată de nediscriminarea și asigurarea anonimatului pentru tineri LGBT+. După părerea unei respondente, acest lucru ar reduce din stresul generat de vizita la medicul ginecolog, și s-ar simți mai liberi să discute cu medicul în cadrul vizitei;
- Acces la centre de testare gratuită a bolilor cu transmitere sexuală;
- Informare despre locul unde tinerii pot face test la HIV („приходишь в поликлинику и думаешь куда идти? Многие подростки стесняются спросить, так как это серьезная тема”);
- Un respondent a menționat că adolescenții, indiferent dacă sunt LGBT+ sau nu, au frica de a merge la medic.